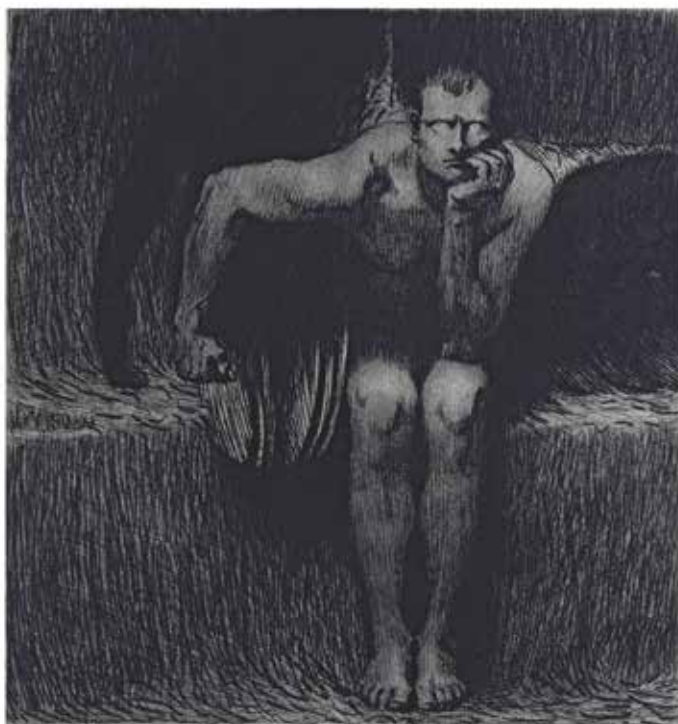

LEONİD NİKOLAYEVIÇ
ANDREYEV

ŞEYTAN'IN
GÜNLÜĞÜ

ÇEVİRİ: AYŞE HACIHASANOĞLU

LEONİD NİKOLAYEVIÇ
ANDREYEV

ŞEYTAN'IN
GÜNLÜĞÜ

Can Klasik

Şeytan'ın Günlüğü, Leonid Nikolayeviç Andreyev

Rusça aslından çeviren: Ayşe Hacıhasanoğlu

Дневник Сатаны (Dnevnik Satani)

İlk baskı: 1921

Bu çeviride kaynak alınan baskı: *Sobraniye soçineniy v şesti tomah*, Tom 6, Hudojestvennaya Literatura, Moskova, 1996

© 2025, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Şubat 2025, İstanbul

Bu kitabın 1. baskısı 3000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Ayça Sezen

Editör: Lütfiye Yüksel

Düzeltili: Ebru Aydın

Mizanpaj: Atahan Sıralar

Sanat yönetmeni: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak uygulama: Berke Koç / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Yıldız Mücellit Matbaacılık ve Yayıncılık San. Tic. A.Ş.

Maltepe Mah., Gümüşsuyu Cad., Dalgıç Çarşısı, No:3/4

Zeytinburnu/İstanbul, Tel: (212) 613 17 33 Fax: (212) 5013117

Sertifika No: 46025

ISBN 978-975-07-6516-2

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

LEONİD
NİKOLAYEVIÇ
ANDREYEV
ŞEYTAN'IN
GÜNLÜĞÜ

ROMAN

Rusça aslından çeviren
Ayşe Hacıhasanoğlu

♥can

Leonid Nikolayeviç Andreyev'in Can Yayınları'ndaki diğerk kitabı:

Kızıl Kahkaha, 2023

LEONİD NİKOLAYEVIÇ ANDREYEV, 1871'de Oryol, Rusya'da orta sınıf bir ailenin oğlu olarak doğdu. 20 yaşında St. Petersburg Üniversitesi'ne başladı. Zor geçen üniversite yıllarında birkaç kez intihar girişiminde bulundu. Daha sonra Moskova Üniversitesi'ne geçiş yaparak hukuk eğitimi aldı. Okulu bitirdikten sonra polis muhabirliğine başladı, bu sırada hikâyeler yazıyor, dergilere ve gazetelere yolluyordu. Ünlü yazar Maksim Gorki, Andreyev'i edebî kariyerine daha fazla ağırlık vermesi konusunda destekledi. Rus dışavurumculuğunun öncüsü kabul edilen Andreyev realizm, natüralizm ve sembolizm öğelerini kendine has kötümser üslubuyla birleştirerek özgün bir tarz benimsedi. Roman ve öykülerinin yanı sıra çok sayıda oyunu da bulunan Andreyev, Rus realist komedyası üzerine yoğunlaştı. Son romanı *Şeytan'ın Günlüğü*'nü tamamladıktan birkaç gün sonra, 1919'da Finlandiya'da öldü.

AYŞE HACIHASANOĞLU, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nin Rus Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü 1973'te bitirdikten sonra yedi yıl çevirmen olarak SSCB Büyükelçiliği Basın Bürosu'nda çalıştı. Bu dönemde "Ekim Devrimi Sonrası Türkiye Tarihi" ve "Bir Karagün Dostluğu" çevirileri yayımlandı. Dostoyevski'den *Karamazov Kardeşler* ve *Uysal Kız*, Tolstoy'dan kısa öyküler, *Kafkas Esiri* ve *Diriliş*, Turgenyev'den *Babalar ve Oğullar*, Gorki'den seçme öyküler *Makar Çudra*, *Bozkırda*, *Seyirciler*, Amerika'dan *İtalya'ya*, *Edebî Portreler* ve Aleksandr Bogdanov'dan *Kızıl Yıldız* ve Vasili Grossman'dan *Yaşam ve Yazgı* çevirileri arasındadır.

I

18 Ocak 1914 *Atlantik* gemisinde

İnsan kılığına girip yeryüzünde yaşamaya başlayalı bugün tam on gün oldu.

Çok yalnızım. Dosta, arkadaşına gerek duymasam da kendimden söz etmeye ihtiyacım var ama konuşacak kimsem yok. Düşünceler tek başına yeterli değildir, onları söze dökmediğin sürece pek de açık, net ve doğru olmazlar: Düşünceleri asker ya da telgraf direkleri gibi sıraya dizmek, demiryolu gibi döşeyip uzatmak, bu yolun köprülerini ve viyadüklerini, toprak dolgularını ve dönemeçlerini inşa etmek, belli yerlerde duraklarını yapmak gerekir ancak o zaman her şey açıklık kazanır. Onlar, yani insanlar, çok zahmetli bir mühendislik çalışması isteyen bu yola mantık ve tutarlılık diyorlar sanırım, akıllı olmak isteyenler için de zorunlu bir şey; diğerleri için bu yol zorunlu değil, onlar istedikleri gibi ortalıkta dolanabilirler.

Her şeyi tek solukta... yani ne demeliyim, bunu nasıl ifade etmeliyim bilmiyorum, her şeyi tek solukta anlamaya, her şeyi tek solukta söze dökmeye alışkın biri için yavaş ilerleyen, zor ve berbat bir iş. İnsanlar, düşü-

nürlere boş yere bu kadar saygı göstermiyor, bu zavallı, bahtsız düşünürlerin ise, dürüst davranıp sıradan mühendisler gibi inşaat sırasında hile yapmadıklarında tımarhaneye düşmeleri boşuna değil. Hepi topu birkaç gündür yeryüzündeyim ama tımarhanenin sarı duvarları ve güler yüzle açılmış kapısı birkaç kez karşımda belirdi *Benim* de.

Evet, son derece zor bir durum ve “sinirler”i hoplatıyor (iyi bir şey bir yandan da!). İnsanların sözlerinin ve mantığının yetersizliğiyle ilgili küçük ve sıradan bir düşünceyi ifade etmek için biraz önce geminin o güzelim kâğıtlarından kim bilir kaçınıcısını israf etmek zorunda kaldım... Ya bir de büyük ve sıra dışı bir şeyi ifade etmem gerekseydi? Meraklı ağzını çok fazla açmaman için senin o homurdanan dilinde sıra dışı bir şeyi ifade etmenin mümkün olmadığını peşinen söyleyeyim, ey Dünyalı okurum! Eğer *bana* inanmıyorsan, en yakın tımarhaneye git ve oradakilere kulak ver: Hepsinin kavradığı, anladığı bir şey vardır ve bunu dile getirmek istemişlerdir... Sense bu devrilmiş lokomotiflerin tekerleklerini havada nasıl cızırdatarak döndürüp durduğunu iştirsin, bu insanların şaşırılmış, bozguna uğramış yüzlerinde sağa sola kaçışan çizgileri nasıl zorlukla yerinde tutmaya çalıştıklarını fark edersin.

Görüyorum, insan kılığında Şeytan olduğumu öğrenince hemen soru yağmuruna tutmaya hazırsın *Beni*: Çok ilginç bir şey tabii! Nereden geldim? Cehennemde nasıl bir düzenimiz var? Ölümsüzlük var mı, hatta cehennem piyasasında taşkömürü fiyatları ne durumda? Ne kadar istesem de bu haklı merakını ne yazık ki gidermem değerli okurum. O kıt hayal gücüne pek bir hoş görünen boynuzlu ve tüylü şeytanlarla ilgili o gülünç hikâyelerden birini uydurabilirdim sana ama bu hikâyelerden elinde zaten yeterince vardır ve *Ben* sana bu kadar

kaba, bu kadar bayağı bir şekilde yalan söylemek istemem. Hiç beklemediğin başka bir yerde sana yalan söyleyeceğim ve bu, her ikimiz için de daha ilginç olacak.

Peki ya gerçek? *Benim adım* daha senin dilinde ifade dahi edilemezken gerçeği nasıl söyleyeceğim? *Bana* Şeytan adını veren sensin ve *Ben* bu takma adı, başka herhangi bir adı nasıl kabul ediyorsam aynen öyle kabul ediyorum: Varsın, *Ben* Şeytan olayım. Ancak gerçek adımın tamamen başka bir tınısı var, bambaşka! Gerçek adım sıra dışı bir ses verir ve ben bu sesi senin o dar kulağına, beyninle birlikte kulağını paramparça etmeden sokamam: Varsın *Ben* Şeytan olayım, konu kapansın.

Bundan bizzat sen suçlusun dostum: Zihnindeki kavramlar niye bu kadar az? Zihnin, içi sadece kuru ekmekle dolu dilenci torbası gibi, oysa sana gereken ekmekten daha fazlası. Var olmakla ilgili iki kavrama sahipsiz yalnızca: Yaşam ve ölüm. Üçüncüsünü *Ben* sana nasıl açıklayayım? Sırf sen bu üçüncü kavrama sahip olmadığın için varlığın bütünüyle önemsiz, saçma bir şey oluyor, ayrıca *Ben* bu kavramı nereden bulup alayım? Artık *Ben* de senin gibi bir insanım, kafamın içinde senin beynin var, senin köşeli sözcüklerin ağzımın içinde ağır aksak sağa sola çarpıyor, köşeleri batıyor ve *Ben*, sana Olağandışı'nı anlatamıyorum.

Eğer *Ben*, şeytan diye bir şey yok desem seni kandırmış olurum. Ama *Ben*, şeytan var desem de seni yine kandırmış olurum... Ne kadar zor, ne kadar saçma bir şey olduğunu görüyorsun dostum! Hatta bundan on gün önce başlayan insanlaşma sürecimle ilgili olarak da sana anlamlı gelecek pek az şey söyleyebilirim. Öncelikle ağzından ateş püskürten, çanak çömlek parçalarını altına, yaşlı adamları yakışıklı delikanlılara dönüştüren ve bütün bunları yaptıktan, bir yığın saçma sapan söz söyledikten sonra yer yarıp içine giren o sevdiğin kıllı, boy-

nuzlu ve kanatlı şeytanları unut ve senin dünyana geçmek istediğimizde insan kılığına girmek zorunda olduğumuzu aklına yaz. Bunun neden böyle olduğunu öldükten sonra anlayacaksın, şimdilik şunu unutma: *Ben* şu anda senin gibi bir insanım, *Benden* iğrenç bir teke kokusu değil, hiç de fena sayılmayacak parfüm kokuları yayılıyor, tırnaklarımın çizeceğinden hiç korkmadan elimi rahatça sıkabilirsin: Tırnaklarımı tıpkı senin gibi kesiyorum *Ben* de.

Peki, bu nasıl mı oldu? Çok... çok basit. Yeryüzüne gelmek istediğimde yerleşmeye uygun bir yer olarak otuz sekiz yaşında milyarder bir Amerikalı olan Mister Henry Wondergood'u buldum ve onu öldürdüm... Pek tabii ki geceleyin ve hiç kimse görmeden. Suçumu itiraf etmiş olsam bile *Beni* mahkemeye veremezsin çünkü Amerikalı, hâlâ sağ ve seni şu anda saygıyla eğilerek selamlayanlar da ikimiziz, yani *Ben* ve Wondergood. O *Bana* sadece ve sadece içine girebileceğim boş bir yer verdi, anladın mı, her şeyi değil yani, lanet olsun! Ne yazık ki, *Ben* de ancak seni de özgürlüğe götürecek o kapıdan, yani ölüm kapısından geçerek geri dönebilirim.

İşte önemli olan bu. Neyse, ileride sen de bir şeyler anlayabilirsin, gerçi bu konularda senin sözcüklerinle konuşmak, koca bir dağı yelek cebine sokmaya ya da Niagara'nın suyunu yüksükle boşaltmaya kalkmak gibi bir şey! Ey sen, *Benim* sevgili doğa hükümdarım, karıncalara yakın olmak istediğini ve mucizeyle ya da sihir gücüyle bir karıncaya dönüştüğünü, bir yumurta parçasını çeke çeke götüren mini minnacık gerçek bir karınca olduğunu hayal et, işte o zaman birazcık hissedersin eski *Benle* şimdiki *Beni* ayıran o uçurumu... hayır, daha da kötü! Sen bir sestin ama kâğıt üzerinde bir nota oldun... Hayır, daha da kötü, daha da kötü, dibini henüz *Benim* de görmediğim o korkunç uçurumu hiçbir karşılaştırma

anlatamayacaktır sana. Belki de bu uçurumun dibi hiç yoktur, ha?

Düşünsene, New York'tan yola çıktıktan sonra iki gün boyunca deniz tuttu *Beni!* Senin gibi kendi pisliğinde sürünmeye alışkın biri için gülünç bir şey bu, öyle değil mi? Pekâlâ, *Bana* gelince, *Ben* de süründüm ama bu hiç de gülünç değildi. Sadece bir kez, o da bunun *Ben* değil, *Wondergood* olduğunu düşündüğümde gülümse-dim ve, "Sallan, *Wondergood*, sallan bakalım!" dedim.

Senin yanıt beklediğin bir soru daha var: Neden yeryüzüne geldim ve böyle elverişsiz bir değişime karar verip her şeye kadir, ölümsüz, hâkim ve hükümdar Şeytan'dan... sana dönüştüm? Olmayan sözcükleri aramaktan yoruldum ve sana İngilizce, Fransızca, İtalyanca ve Almanca, ikimizin de iyi anladığı dillerde yanıt vereyim: Cehennemde... evet cehennemde canım sıkıldı ve yalan söylemek, oyun oynamak için yeryüzüne geldim.

Can sıkıntısı nasıl bir şeydir, bilirsin. Yalanın ne olduğunu da iyi bilirsin, tiyatrolarından ve ünlü aktörlerinden yola çıkarak oyun konusunda da bir yargıya varabilirsin. Belki parlamentoda, evde ya da kilisede sen de bazı ufak tefek oyunlar oynuyorsundur, ne dersin? O zaman oyundan alınan hazzı da az çok anlarsın. Bir de eğer çarpım tablosunu biliyorsan, bu oyunun heyecanını ve keyfini herhangi çok basamaklı bir sayıyla çarp, işte o zaman aldığım haz, oynadığım oyun anlaşılır. Yoo, daha da fazla! Sonsuza dek oyun oynayacak ve sadece bu oyunun içinde yaşayacak bir okyanus dalgası olduğunu hayal et, işte, şu an camın ardında gördüğüm ve bizim *Atlantik*'i havaya kaldırmak isteyen şu okyanus dalgası... Bu arada *Ben* hâlâ sözcükler ve kıyaslamalar arıyorum!

Sadece oyun oynamak istiyorum. Şu anda *Ben*, henüz tanınmayan bir artist, ilk rolünü oynayan biriyim ama istediğim rolü oynadığım zaman en az senin şu

Garrick¹ ya da Aldridge² kadar ünlü olacağımı umuyorum. *Ben* gururlu, onurlu, hatta belki de şöhret düşkününü biriyim... Bir aptaldan bile olsa övgü ve alkış almak isteyeceğin şöhret düşkünlüğünün ne demek olduğunu bilirsin sen de. Dahası, bütün arsızlığımla *Ben* bir dâhiyim diye düşünüyorum, Şeytan arsızlığıyla bilinir malum, bütün bu kıllı ve boynuzlu düzenbazların oyun oynama ve yalan söyleme konusunda *Benden* daha kötü olmadıkları cehennemden bıktığımı, epeyce düşük düzeyde kalan pohpohlama ve düpedüz dar görüşlülük saydığım cehennemdeki defne çelenklerinin *Benim* için yeterli olmadığını düşün. Seninle ilgili olarak da, Dünyalı dostum, akıllı olduğunu, yeterince şerefli olduğunu, gerektiği kadar kuşkucu, sonsuz sanatın sorunlarına karşı duyarlı olduğunu ve bir başkasının oyununu takdir edebilecek kadar iğrenç bir şekilde rol yaptığını ve yalan söylediğini duyardım: Zaten elindeki oyuncu sayısının bu kadar fazla olması da boşuna değildir! İşte *Ben* de bu yüzden geldim... Anladın mı şimdi?

Dünya oyun alanım olacak, en yakın sahnem ise şu anda gittiğim Roma olacak, insanların sonsuzluk ve diğer basit şeyleri ifade ederken derin bir kavram olarak kullandıkları adla bu “ebedî” kent olacak. Henüz belirli bir tiyatro topluluğum yok (Peki sen, sen bu topluluğa katılmak istemez misin?) ama artık dünyanızdaki her şey gibi *Benim* de tabii olduğum Kader ya da Rastlantı’nın, hiçbir kişisel çıkara sahip olmayan niyetlerimin değerini anlayıp karşıma doğru ortaklar çıkaracağına inanıyorum... Yaşlı Avrupa yetenek açısından ne kadar zengindir! Suratımı boyayarak karşılarına çıktığıma ve yumuşacık cehennem

1. David Garrick (1717-1779): İngiliz aktör ve dramaturg. (Ç.N.)

2. Ira Frederick Aldridge (1807-1867): Amerikalı aktör, oyun yazarı.. (Ç.N.)

ayakkabılarımın yerine yüksek tabanlı, ağır sahne ayakkabılarını giydiğime degecek yeterince duyarlı izleyiciyi bu yaşlı Avrupa'da bulacağıma da inanıyorum. İtiraf etmeliyim, bazı... evet bazı vatandaşlarımın hiç de başarısız sayılmayacak çalışmalar yaptıkları Doğu'ya gitmeyi düşünürdüm eskiden, fakat Doğu, son derece saftır ve zehre olduğu kadar baleye de eğilimlidir, tanrıları çirkindir, dahası kokarcaları pis kokular salar, karanlığı ve ışıkları, *Benim* gibi böyle incelikli bir sanatçının bu iğrenç kokulu, daracık, derme çatma panayır tiyatrosuna gitmesine dege-meyecek kadar kaba ve parlaktır. Ah dostum, *Ben* aslında o kadar kibirliyim ki bu Günlük'e de seni hayran bırakma... hatta ve hatta bir sözcük ve kıyaslama Arayıcısı olarak yetersizliğimle bile hayran bırakma niyetimi gizlemekten başlıyorum. Umarım, açık yürekliliğimden faydalanmaz ve *Bana* inanmaktan vazgeçmezsin.

Başka soruların var mı? *Ben* de oyunu pek bilmiyorum, oyuncularını bir araya getirecek emprezaryo, yani Kader yazacak bu oyunu, başlangıç için *Benim* mütevazı rolüm ise her şeyini, ruhunu da parasını da vermek isteyecek kadar başkalarını seven bir insan rolü olacak. Bir milyarder olduğumu unutmadın elbette? *Benim* 3 milyarım var. Çok gösterişli bir temsil için yeterlidir, ne dersin? Bu sayfayı bitirmek için bir ayrıntı kalıyor geriye.

Siyah redingotu ve silindir şapkasıyla, ham armudu andıran sarkık burnu ve tıraşlı Protestan papazı suratıyla son derece saygıdeğer bir şahıs olan sekreterim Irwin Toppi de *Benimle* birlikte seyahat ediyor ve *Benim* kaderimi paylaşıyor. Cebinden seyahat tipi bir dua kitabı çıkarsa hiç şaşırımam. *Benim* Toppi de yeryüzüne oradan, yani cehennemden, *Benimle* aynı şekilde geldi: O da insan kılığına girdi, galiba oldukça da başarılı oldu, alçak herif sallantıdan hiç etkilenmiyor. Bu arada deniz tutma-

sı için birazcık da olsa insanda akıl bulunmalı, *Benim* Toppi ise yeryüzü için bile aptalın dik alasıdır. Ayrıca da kabadır, akıl öğretip durur. Zengin kaynağımızdan neden daha iyi bir hayvan seçmedim kendime diye birazcık pişmanım şu anda ama *Beni* çeken, onun dürüstlüğü ve dünyayla az da olsa tanışık olmasıydı: Bu yola görmüş geçirmiş bir arkadaşla çıkmak daha hoş olacaktı. Toppi, bir zamanlar, yani epey zaman önce insan suretine bürünmüş ve dinsel düşüncelerle o kadar haşır neşir olmuştu ki Fransisken rahiplerin¹ manastırına girmiş, düşünsene! Orada ak saçlı bir ihtiyar olana kadar yaşamış ve Keşiş Vincent adıyla huzur içinde ruhunu teslim etmişti. Külleri inananlar için bir saygı nesnesi haline gelmişti. Aptal bir Şeytan için hiç de fena sayılmayacak bir kariyer! Şimdi *Benimle* birlikte tekrar geldi ve tütsü kokusu aldığı her yeri kokluyor: İflah olmaz bir alışkanlık! Sen seversin muhtemelen onu.

Şimdilik bu kadar yeter. Hadi git, dostum. Yalnız kalmak istiyorum. Sahneye çağırdığım şu dümdüz, tatsız yansıman *Beni* kızdırıyor ve *Ben* yalnız kalmak istiyorum ya da sadece *Bana* bedenini veren ve *Beni* bir şekilde dolandıran şu Wondergood'la baş başa kalmak istiyorum. Deniz sakin, lanet olası önceki günlerde olduğu gibi midem bulanmıyor artık ama yine de korktuğum bir şey var.

Ben, korkuyorum! *Beni* korkutan şey, adına gece dedikleri ve okyanusun üzerinde uzanan şu karanlık sanırım: Burası küçük lambaların sayesinde hâlâ aydınlık ama geminin incecik bordasının ötesinde gözlerimin tamamen güçsüz kaldığı zifirî bir karanlık uzanıyor. Bunlar, yani sadece yansıtmayı beceren ama karanlıkta bu acınası becerilerini de yitiren bu aptal aynalar beş para

1. Aziz Assis'li Francesco tarafından kurulan İtalyan kökenli Katolik tarikatı. (Y.N.)

etmez şeyler. Kuşkusuz karanlığa da alışacağım, pek çok şeye alıştım artık ama şu anda iyi değilim ve sadece bir anahtarın dönmesiyle birlikte sonsuza kadar hazır bekleyen bu kör karanlığın çevremi saracağını düşünmek *Beni* huzursuz ediyor ve korkutuyor. Nereden çıkıp geliyor bu karanlık?

İnsanlar, o donuk, küçük aynalarıyla ne kadar da cesurlar, hiçbir şey görmüyorlar ve sadece, “Burası karanlık, ışıkları yakalım!” diyorlar! Sonra ışığı kendi elleriyle söndürüp uyuyorlar. Bu cesur insanları biraz hayretle, doğrusu soğuk bir hayretle inceliyorum ve... hayran kalıyorum. Yoksa korkmak için *Benimki* gibi çok büyük bir zekâ mı gerekiyor? Bu kadar korkak olan sen değilsin zaten, Wondergood, sen sağlam, görmüş geçirmiş biri olarak bilirdin hep!

İnsan kılığına büründüğüm o ilk dakikayı, kalbimin atışını duyduğum o ilk ânı dehşete kapılmadan hatırlayamıyorum. Bu belirgin, sürekli sayı sayan, ölüm kadar yaşamdan da söz eden yüksek ses, *Beni* daha önce duymadığım bir korkuyla ve heyecanla şaşkına çevirmişti. Tamam her yere sayaç koyuyorlar da yaşamın saniyelerini bir hokkabazın el çabukluğuyla uğurlayan bu sayacı göğüslerinin içinde nasıl taşıyabiliyorlar?

İlk anda bağırarak ve yaşamaya daha alışmadan hemen aşağıya, yeraltına inmek istedim ama Toppi’ye bir göz attım: Bu yeni doğmuş salak, redingotunun koluyla sakın sakın silindir şapkasını siliyordu, kahkahayla gülmeye başladım ve:

“Toppi! Fırça!” diye bağırdım.

İkimiz de üstümüzü temizledik, göğsümdeki sayaçsa bunun ne kadar sürdüğünü sayıp galiba biraz da ekledi üzerine. Sonra, sayacın sırnaşık tıkırtısını dinlerken, “Yetişemeyeceğim!” diye düşünmeye başladım. Neye yetişemeyecektim? Bunu kendim de bilmiyordum fakat

Rusların Edgar Allan Poe'su olarak anılan Leonid Andreyev, insana dair sınırsız hayal kırıklığını, 21. yüzyılda insanlık adına kaybettiklerimizle beraber *Şeytan'ın Günlüğü*'ne kaydetmiş adeta.

Şeytan, cehennemde canı sıkıldığı için yalanlar söylemek ve oyunlar oynamak üzere Amerikalı bir milyoner görünümünde dünyayı ziyaret eder. İnsan suretine bürünme konusunda deneyimli sadık uşağıyla Roma'ya uzanan yolculuklarında talihsiz bir kaza sonucu yolları eşrarengiz insanlarla kesişir.

Şeytan'ın insana dönüşme serüveniyle elde ettiği deneyimler, insanların iç yüzüne dair gözlemleri, tanık olduğu günahlar, hainlikler, ikiyüzlülükler kendi sınırlarını bile aştığında artık saf ve acınası bir varlık haline gelmiştir, kötülüğün doğası ve insanlık durumu karşısında şaşkınlığa uğrayan Şeytan bu kez de dünyadan kaçış yollarını arayacaktır.

#dünyaklasikleri #rusklasikleri #şeytan #dönüşüm #karamizah #cehennem

Kapak resmi: Franz von Stuck

 can

canyayinlari.com | f | | canyayinlari

roman

ISBN 978-975-07-6516-2

9 789750 765162